

• **ArqueoCat** •

Arqueologia i Patrimoni

Pla del Perelló
Carrer Rosa Sensat, n. 73
Tàrrega
(L'Urgell)

Juny de 2007

Memòria de la intervenció arqueològica preventiva

Natàlia Salazar Ortiz
-ArqueoCat SL-

Crèdits

- Finançament i promoció: **Luis Jiménez Ortiz.**
- Execució: **Equip d'ArqueoCat S.L.**
 - Coordinació i supervisió: **Jordina Sales.**
 - Direcció: **Natàlia Salazar.**
 - Fotografia i planimetria: **Natàlia Salazar.**

Índex

1.- Fitxa tècnica	p. 4.
2.- Introducció i objectius de la intervenció	p. 5.
3.- Context arqueològic de la zona	p. 6.
4.- Situació geogràfica i medi geològic.....	p. 7.
5.- Metodologia aplicada a la intervenció	p. 9.
6.- Resultats i conclusions	p. 10.
7.- Bibliografia	p. 11.

Annexos:

-Planimetria

-Documentació fotogràfica

1. Fitxa tècnica.

Nom del jaciment: Carrer Rosa Sensat, n. 73.

Municipi: Tàrrrega.

Comarca: L'Urgell.

Coordenades UTM: X= 345929 ; Y= 4612822.

Alçada sobre el nivell del mar: 389 m.

Tipus d'intervenció: arqueològica de caire preventiu.

Terminis d'execució: 19-20 de juny de 2007.

2. Introducció i objectius de la intervenció.

Durant els dies 19 i 20 de juny de 2007 l'empresa especialitzada en arqueologia ArqueoCat S.L. ha dut a terme sota la direcció de l'arqueòloga sotasignat una intervenció arqueològica al solar situat al núm. 73 del carrer Rosa Sensat del municipi de Tàrrega (L'Urgell). Els treballs arqueològics han estat promoguts i finançats per Luis Jiménez Ortiz, propietari de la finca i han estat realitzats amb el corresponent permís emès per la Generalitat de Catalunya.

A la finca intervinguda, de superfície rectangular, està previst edificar-hi un edifici unifamiliar sense pàrquing ni soterranis. El solar està inclòs dins del jaciment arqueològic conegut amb el nom de "Pla del Perelló", catalogat a l'*Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya*, i es troba dins de l'àrea arqueològica protegida al vigent *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal* de Tàrrega.

Per tant, donada la ubicació del solar en una de les àrees d'expectativa arqueològica del terme municipal de Tàrrega i donada la futura construcció d'un edifici, que significarà un moviment i rebaix de terres per fonamentar-lo que afecta el subsòl, es fa necessari el seguiment de caire preventiu d'un primer rebaix mecànic per descartar l'existència de restes arqueològiques.

3. Context arqueològic de la zona.

L'interès arqueològic del solar intervingut ve motivat per la seva ubicació en una petita elevació, a l'est del municipi de Tàrrrega, darrere del col·legi de Sant Josep, a la zona coneguda com el "Pla d'en Perelló", altrament anomenada "El Curcó". Aquest jaciment, com molts altres de la comarca de l'Urgell, havia estat localitzat a finals de la dècada dels anys 70 del segle XX gràcies a les prospeccions realitzades pels estudiosos locals J. Tous, J. Duch, J. Tudó i M. Aiguadé¹. Aquestes primeres recerques arqueològiques al Pla d'en Perelló van quedar recollides l'any 1986 en forma de fitxa a la *Carta Arqueològica de L'Urgell*², dins l'*Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya (IPAC)* i, en conseqüència, el jaciment va adquirir un nivell de protecció legal que és el que ha motivat la present intervenció. Segons Robert Farré i Teresa Marco³, el jaciment seria un poblat de cronologia a acotar entre el 650 a.C. i l'any 50 a.C. (Ferro-ibèric). Tot i que, fins ara, no s'han localitzat estructures, exceptuant alguna sitja⁴, les prospeccions van permetre recollir indústria lítica (fragments de sílex), ceràmica a torn (ibèrica pintada amb decoració geomètrica i sense pintar); ceràmica de vernís negre, campaniana A i B, fragments de sigil·lada hispànica i algun bocí de ceràmica medieval.

¹ SAULA, 1997: 28.

² FARRÉ, MARCO, 1986.

³ FARRÉ, MARCO, 1986.

⁴ SAULA, 1997: 32-33.

4. Situació geogràfica i medi geològic.

El municipi de Tàrrega està situat al sector de llevant de la comarca de l'Urgell, inclinant-se suaument cap a ponent. El terme limita al nord amb els termes d'Ossó i Sió, a l'est amb els municipis segarrencs de les Pallargues, Granyanella i Granyanella de Segarra, al sud amb Verdú i a l'oest amb els termes de Vilagrassa, Anglesola, l'enclavament d'Aguilella, Tornabous i Puigverd d'Agramunt.

El municipi, esglaó natural entre els contraforts de l'altiplà de la Segarra i el Pla d'Urgell, és trencat per nombrosos barrancs i valls en direcció est-oest que van perdent identitat a mesura que les terres es fan més planes. El riu d'Ondara travessa el terme a tocar del sector meridional de la ciutat. Hi desguassa per l'esquerra el Cercavins. El sector nord-oest és drenat en part pel canal d'Urgell. Els indrets més elevats del terme són els tossals del Mor (375 m) i de Sant Eloi (410 m), la Bassadolç (468 m) i els tossals d'Ondara i de Cercavins. Tàrrega disposa d'una bona xarxa de comunicacions. L'autovia A-2 és la via més important de les que travessen el terme. A més d'aquesta via cal destacar la carretera comarcal C-240 que uneix la ciutat amb Montblanc i Artesa de Segre. Complementen la xarxa viària les carreteres de Tàrrega a Balaguer, de Guissona i la de Sant Martí de Riucorb a les Borges Blanques. Passa per Tàrrega la línia de ferrocarril (1860) que uneix Lleida amb Barcelona via Manresa.

Geològicament⁵ el nucli de Tàrrega es localitza a la Depressió Central Catalana, concretament al denominat "Sistema Lacustre de l'Urgell" constituït per formacions de l'oligocè. La "Formació de Tàrrega", que aflora extensament pels voltants d'aquesta població, està integrada al dit sistema. A la part meridional de La Segarra consten trams de 130 m de calcàries, generalment amb intercalacions de margues.

Cap al nord, oest i sud-oest d'aquest nucli carbonàtic augmenta la intercalació de materials detrítics al·luvials d'origen pirenaic (trams superiors de la "Formació Solsona" o de la Cadena Costera Catalana). A la zona de Cervera i Tàrrega s'individualitzen una sèrie de trams mètrics de

⁵ La informació sobre la composició geològica del terreny rebaixat ha estat extreta de CARSÍ, 2006: 9.

5. Metodologia aplicada a la intervenció.

La intervenció arqueològica duta a terme ha consistit en el seguiment arqueològic d'un rebaix d'uns 3 m de fondària seguint la pendent natural del terreny geològic. Aquest moviment de terres ha estat realitzat combinant una màquina giratòria amb una màquina retro-excavadora per motius de mobilitat dins del solar.

La metodologia proposada a la intervenció arqueològica s'ha basat en el sistema *Harris-Carandini* de registre i documentació estratigràfics. La intervenció ha consistit en rebaixar el terreny seguint els diferents nivells o capes estratigràfiques, de manera mecànica i sota la supervisió directa de l'arqueòloga. Una vegada assolit el terreny d'origen geològic s'ha procedit a la neteja exhaustiva de la seva superfície per tal de descartar l'existència d'estructures d'emmagatzematge (sitges). Donat que al terreny rebaixat no s'ha trobat cap resta arqueològica finalment no ha estat necessari fer ús de la metodologia de registre i documentació.

S'ha documentat fotogràficament el desenvolupament dels treballs. L'àrea rebaixada ha quedat situada planimètricament als annexos de la present memòria.

6. Resultats i conclusions.

La intervenció arqueològica realitzada ha consistit en el control arqueològic d'un rebaix mecànic d'uns 3 m de la superfície existent. Aquest ha estat realitzat amb la finalitat de detectar en planta probables estructures arqueològiques, sobretot boques de sitges donat els antecedents arqueològics abans citats.

L'estratigrafia detectada consistia en una primera capa de rebliment antròpic de composició molt heterogènia (material constructiu contemporani amb graves aportades i fragments d'argiles margoses) i amb una potència que varia entre 1,60 i 2,60 m seguint la pendent del terreny natural. Aquest rebliment sembla haver estat aportat antròpicament per tal d'aplanar els nivells geològics, els quals mostren una pendent pronunciada d'est a oest. A sota d'aquest rebliment es detectà el substrat Terciari d'origen geològic i sense cap mena d'aportació antròpica. Aquest terreny natural està compost per una alternança de capes més sorrenques de color vermellós amb capes d'argiles margoses de color groguenc. En tot el rebaix no s'ha detectat, però, cap estructura arqueològica ni cap material associat a aquesta estratigrafia ni cap indicatiu que en pogués fer sospitar de la seva presència.

En base al que acabem d'exposar podem concloure que els resultats de la intervenció arqueològica realitzada són del tot negatius, ja que no s'ha detectat l'existència de restes arqueològiques de cap tipus al solar.

7. Bibliografia.

FARRÉ, R.; MARCO, T. (1986): *Carta Arqueològica de l'Urgell: "Tàrrega, Pla d'en Perelló"*. Generalitat de Catalunya.

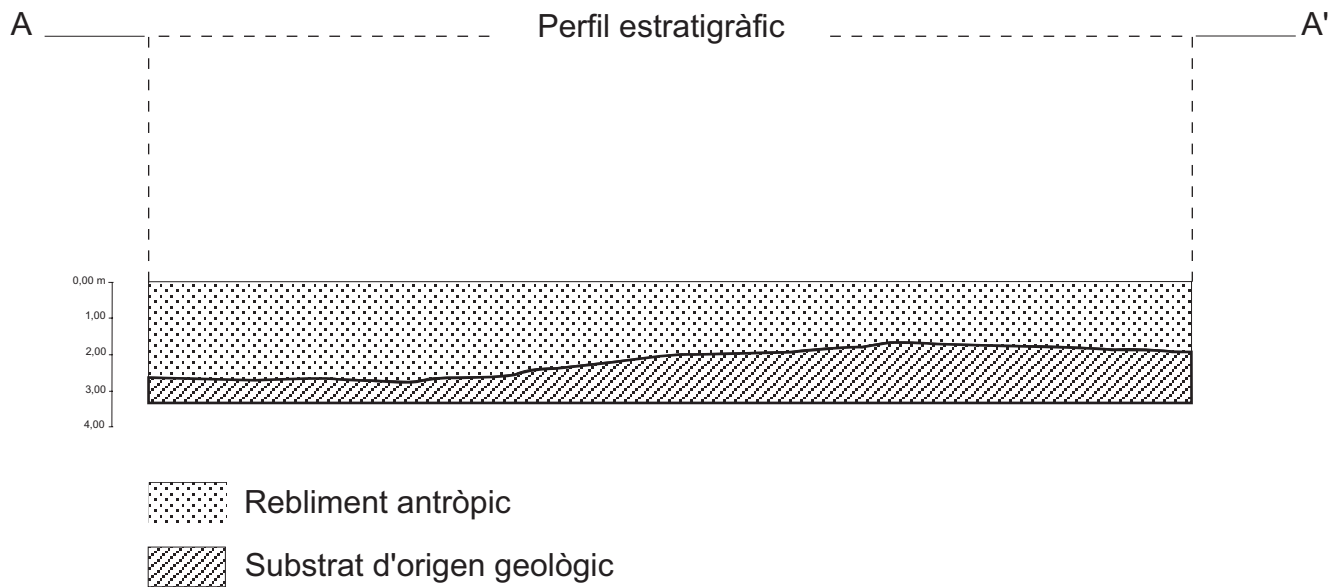
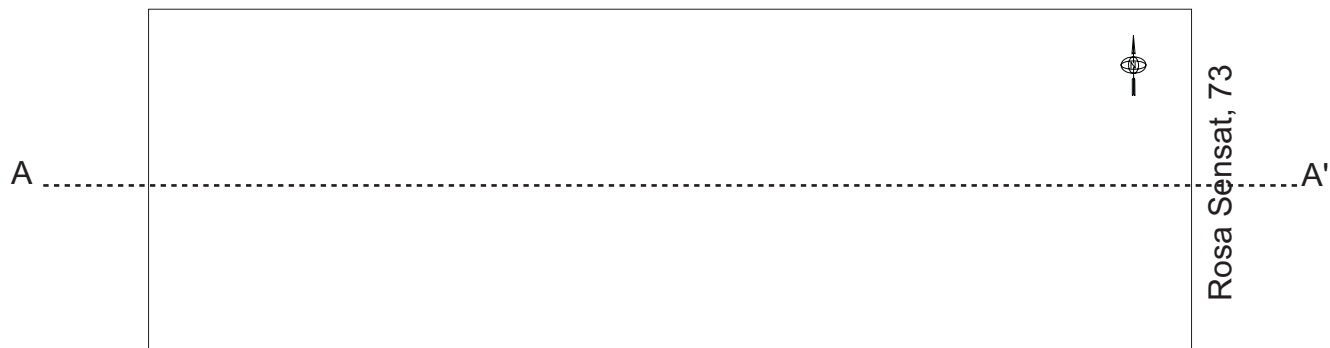
GEOPLANNING SL (2006): *Informe geotécnico. Proyecto de una vivienda unifamiliar en la calle Arquebisbe Pont i Gol de Tàrrega (Lleida)*. Inèdit.

GRAN GEOGRAFIA COMARCAL (1994): *Noguera, Urgell, Segarra vol. 10*. Ed. Enciclopèdia Catalana, Barcelona, pp. 170-175.

SAULA, Oriol (1997): "El patrimoni arqueològic de l'Urgell, situació actual i perspectives de futur", dins de *Urtx*, n. 10. Ed. Museu Comarcal de l'Urgell i Arxiu Comarcal Històric de Tàrrega. pp. 28-38.

ANNEXOS

PLANIMETRIA

DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

1. Vista del solar abans de començar la intervenció.

2. El procés de rebaix mecànic de la capa més superficial.

3. Vista del solar una vegada acabat el rebaix.

4. Detall del perfil estratigràfic del terreny rebaixat al sud del solar.

5. Detall del tall estratigràfic del terreny rebaixat a l'est del solar.